

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

**ΓΝΩΜΗ
Δ79/2020**

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ' (δδ) ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα την 24^η Σεπτεμβρίου του έτους δύο χιλιάδες είκοσι (2020) ημέρα Πέμπτη και ώρα 10.00 π.μ. και επί της οδού Κεφαλληνίας 45 και Κομνά Τράκα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** (εφεξής και Αρχή) σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση τα ακόλουθα:

- 1. Πρόεδρος:** Γεώργιος Καταπόδης
- 2. Αντιπρόεδρος:** Αδάμ Καραγλάνης
- 3. Μέλη:** Δημήτριος Λουρίκας (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Μαρία Στυλιανίδη
Ερωφίλη Χριστοβασίλη

Γραμματέας: Αικατερίνη Αλτιπαρμάκη, Δ.Ε. Διοικητικών Γραμματέων

Εισηγητής: Ευάγγελος Ιατρού, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. Ειδικότητας Διπλωματούχων Μηχανικών, (Αυτοτελές Γραφείο Θεσσαλονίκης)

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστη ο εισηγητής Ευάγγελος Ιατρού (μέσω τηλεδιάσκεψης) καθώς και η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης Μαρία Παναγοηλιοπούλου, οι οποίοι αποδεσμεύτηκαν πριν την έναρξη της διαδικασίας της ψηφοφορίας των μελών του Συμβουλίου της Αρχής και τη λήψη της απόφασης.

.....

Θέμα: Παροχή της σύμφωνης γνώμης της Αρχής κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, ως ισχύει, επί αιτήματος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ως εκπροσώπου του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, για την προσφυγή του τελευταίου σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης προκειμένου για την ανάθεση πέντε (5) συμβάσεων με αντικείμενο τη συνδρομή και απόκτηση δικαιωμάτων απομακρυσμένης πρόσβασης σε ηλεκτρονικές πηγές και υπηρεσίες πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών και βιβλίων, συνολικής εκτιμώμενης αξίας 1.141,388,90€ χωρίς ΦΠΑ για το υλικό που δημοσιεύθηκε κατά τα έτη 2020 και 2021, κατ' επίκληση των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016 (για λόγους σχετικούς με την προστασία αποκλειστικών

δικαιωμάτων των τεσσάρων προτεινόμενων αναδόχων).

1. Με το με α.π. 32697/26.8.2020 αίτημα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (εφεξής και Α.Π.Θ.), ως εκπροσώπου του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (εφεξής και Σ.Ε.Α.Β.), προς την Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (εφεξής και Αρχή), το οποίο παρελήφθη από την Αρχή την 31.8.2010 και έλαβε **α.π. εισερχομένου Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 4590/31.8.2020**, ζητείται η σύμφωνη γνώμη της Αρχής κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, ως ισχύει, για την προσφυγή του ανωτέρω Συνδέσμου σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού προκειμένου για την ανάθεση πέντε (5) συμβάσεων με αντικείμενο τη συνδρομή και απόκτηση δικαιωμάτων απομακρυσμένης πρόσβασης σε ηλεκτρονικές πηγές και υπηρεσίες πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών και βιβλίων, συνολικής εκτιμώμενης αξίας 1.141,388,90€ χωρίς ΦΠΑ για το υλικό που δημοσιεύθηκε εκεί κατά τα έτη 2020 και 2021, κατ' επίκληση των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016 (για λόγους σχετικούς με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων των τεσσάρων προτεινόμενων αναδόχων).

Ειδικότερα, οι προς ανάθεση συμβάσεις του Σ.Ε.Α.Β. είναι οι εξής: α) μία (1) σύμβαση με εκτιμώμενη αξία 102.860,24€ χωρίς ΦΠΑ και προτεινόμενο ανάδοχο τον εκδοτικό οίκο / πάροχο με την επωνυμία Association for Computing Machinery (ACM) για το υλικό που δημοσιεύθηκε κατά το έτος 2020, β) μία (1) σύμβαση με εκτιμώμενη αξία 122.079,30€ χωρίς ΦΠΑ και προτεινόμενο ανάδοχο τον εκδοτικό οίκο / πάροχο με την επωνυμία American Physical Society (APS) για το υλικό που δημοσιεύθηκε κατά το έτος 2020, γ) μία (1) σύμβαση με εκτιμώμενη αξία 120.432,00€ χωρίς ΦΠΑ και προτεινόμενο ανάδοχο τον εκδοτικό οίκο / πάροχο με την επωνυμία Open Researcher and Contributor Identifier (ORCID) για το υλικό που δημοσιεύθηκε κατά το έτος 2020 και δ) δύο (2) συμβάσεις με προτεινόμενο ανάδοχο τον εκδοτικό οίκο / πάροχο με την επωνυμία SAGE Publications Ltd (SAGE) εκ των οποίων η σύμβαση για το υλικό που δημοσιεύθηκε κατά το έτος 2020 έχει εκτιμώμενη αξία 525.406,67€ χωρίς ΦΠΑ, η δε σύμβαση για το υλικό που δημοσιεύθηκε κατά το έτος 2021 έχει εκτιμώμενη αξία 270.610,69€ χωρίς ΦΠΑ.

1. Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά

2. Από τα έγγραφα και στοιχεία του υποβληθέντος φακέλου προκύπτουν τα εξής:

2.1 Στην από 26.8.2020 επιστολή της Προέδρου του Σ.Ε.Α.Β. προς την Αρχή με θέμα "σχετικά με αίτημα παροχής σύμφωνης γνώμης για την προσφυγή σε διαδικασία διαπραγμάτευσης του άρθρου 32 του ν. 4412/2016 πέντε (5) συμβάσεων του ΣΕΑΒ" αναφέρονται τα εξής:

"Σας ενημερώνουμε ότι ο Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (ΣΕΑΒ) έχει συσταθεί κατόπιν της ειδικής νομοθετικής πρόβλεψης του άρθρου 17 του ν. 3404/2005 (Α' 260), με την από 27-2-2008 προγραμματική συμφωνία μεταξύ των Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. της χώρας, και αποτελεί αναθέτουσα αρχή δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 4412/2016 (Α' 147, διορθ. Σφαλμ. Α' 200 και Α' 206) καθώς είναι ένωση με κύρια επί συνδρομή μέλη της οργανισμού δημοσίου δικαίου, δηλαδή τα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. της χώρας, την Ακαδημία Αθηνών και την Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος, που κατέστησαν υποχρεωτικά μέλη του με το άρθρο 48 παρ. 2 του ν. 4009/2011 (Α' 195). Αποβλέπει δε στην εξοικονόμηση πόρων και την παροχή βελτιωμένων υπηρεσιών υποστήριξης του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου τους, μέσω μεταξύ άλλων, της χάραξης κοινής στρατηγικής για την απόκτηση δικαιωμάτων απομακρυσμένης πρόσβασης σε ηλεκτρονικές πηγές και υπηρεσίες πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών (βλ. και ΕΣ Ζ Κλ. 315/2016, 251/2013, 233/2010).

Από το 2002 η χρηματοδότηση του ΣΕΑΒ για την πρόσβαση σε ηλεκτρονική πληροφόρηση γίνεται από τις δημόσιες επενδύσεις του ΥΠΠΕΘ. Η ΣΑΕ εκδιδόταν για το ΕΜΠ που αναλάμβανε να κάνει τις πληρωμές για το σύνολο των συμβάσεων που υπογράφονται από τον/την πρόεδρο του ΣΕΑΒ και τον εκάστοτε πρύτανη. Στις 6-10-2016 με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μελών του

Συνδέσμου η έδρα του ΣΕΑΒ μεταφέρθηκε στο ΑΠΘ. Από το 2006 και μετά ανανεώνονται ανά τριετία οι συμβάσεις των ίδιων εκδοτών, λόγω συνεχούς μείωσης του προϋπολογισμού του ΣΕΑΒ, παρόλο που οι ανάγκες των βιβλιοθηκών αυξάνονται. Η απόφαση για το ποιο υλικό είναι απαραίτητο έτσι ώστε να καλύπτει κατά το δυνατόν τις ανάγκες των ερευνητών και των μεταπτυχιακών φοιτητών των ιδρυμάτων στηρίζεται στη συνεργασία μεταξύ των βιβλιοθηκών. Το Γραφείο των Ηλεκτρονικών Πηγών του ΣΕΑΒ στο ΑΠΘ ανέλαβε να συγκεντρώσει τις συνδρομές σε επιστημονικά περιοδικά που είχαν οι βιβλιοθήκες. Για κάθε τίτλο περιοδικού θρέθηκε με τις κατάλληλες βιβλιοθηκονομικές πηγές το κόστος και ο εκδότης, συνολικά με όλα τα ιδρύματα, ακαδημαϊκά και ερευνητικά. Η συνεργασία και διαβούλευση με τα μέλη του ΣΕΑΒ είναι διαρκής και μόνιμη ώστε να επιλέγονται πάντα οι τίτλοι που ενδιαφέρουν τους ερευνητές των ιδρυμάτων. Οι οποιοσδήποτε αποφάσεις εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση του ΣΕΑΒ.

Στην από την 14 Δεκεμβρίου 2018 συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης του ΣΕΑΒ αποφασίστηκε η σύναψη συμβάσεων απομακρυσμένης πρόσβασης σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων με τους εκδοτικούς οίκους ACM, APS και SAGE. Επιπλέον, στις 4 Ιούνιο του 2020, η Γενική Συνέλευση του ΣΕΑΒ ενέκρινε δια περιφοράς τη σύναψη σύμβασης για την υπηρεσία ORCID. Ο συνολικός προϋπολογισμός των εν λόγω συμβάσεων ανέρχεται στα 1.224.278,07 €, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

Publisher	2020	2021	ΣΥΝΟΛΟ ΜΕ ΦΠΑ
ACM	102.860,24 €		127.546,70 €
APS	122.079,30 €		151.378,33 €
ORCID	120.432,00 €		149.335,68 €
SAGE	525.406,67 €	270.610,69 €	796.017,36 €
ΣΥΝΟΛΟ	870.778,21 €	270.610,69 €	1.224.278,07 €

Όλοι οι ανωτέρω εκδοτικοί οίκοι είναι οι μοναδικοί πάροχοι και έχουν το αποκλειστικό δικαίωμα να προμηθεύουν επιστημονικά περιοδικά και βιβλία μέσω ηλεκτρονικής συνδρομής, τα οποία διατίθενται αποκλειστικά και μόνο από πλατφόρμα εκάστου εκδοτικού οίκου σε αντίστοιχη ιστοσελίδα του. Επίσης είναι αποκλειστικοί δικαιούχοι των δικαιωμάτων πλήρους πρόσβασης στους ιστοτόπους, μέσω των οποίων μπορούν να αποκτήσουν πρόσβαση στο περιεχόμενο επιστημονικών περιοδικών, σειρών ηλεκτρονικών βιβλίων, συλλογών ηλεκτρονικών βιβλίων και βάσεων δεδομένων. Ειδικότερα:

Ο εκδοτικός οίκος **Association for Computing Machinery (ACM)** με το από 28-2-2020 έγγραφο πιστοποιεί ότι «Ο Σύλλογος Μηχανημάτων Υπολογισμού (ACM) είναι ο αποκλειστικός εξουσιοδοτημένος πάροχος της Ψηφιακής Βιβλιοθήκης του Συλλόγου Μηχανημάτων Υπολογισμού (ACM) για την θεσμική αγορά των βιβλιοθηκών. Ο Σύλλογος Μηχανημάτων Υπολογισμού (ACM) κατέχει τα αποκλειστικά δικαιώματα διανομής παγκοσμίως και είναι αποκλειστικά εξουσιοδοτημένος να αδειοδοτεί την πρόσβαση στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη του Συλλόγου Μηχανημάτων Υπολογισμού (ACM) μέσω των εκπροσώπων του στη βιβλιοθήκη και των θεσμικών συνεργατών του συμπεριλαμβανομένης και της Κοινοπραξίας του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (ΣΕΑΒ), με την κύρια τοποθεσία του στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης...».

Ο εκδοτικός οίκος **American Physical Society (APS)** προσκόμισε το από 7-6-2020 έγγραφο στο οποίο επιβεβαιώνει ότι «...η Ένωση Αμερικανών Φυσικών είναι η μόνη και αποκλειστική πηγή έκδοσης των κάτωθι περιοδικών σε δικτυακή μορφή για το 2020: ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ-ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ Χ (ΑΝΟΙΧΤΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ)- ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ- ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ Α- ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ Β- ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ Γ- ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ Δ- ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ Ε- ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑ (ΑΝΟΙΧΤΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ)- ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΕΠΙΤΑΧΥΝΤΕΣ ΚΑΙ ΔΕΣΜΕΣ (ΑΝΟΙΧΤΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ)- ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ- ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΡΕΥΣΤΑ- ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΥΛΙΚΑ- ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ (ΑΝΟΙΧΤΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ)».

Ο εκδοτικός οίκος **ORCID** προσκόμισε το από 15-5-2020 έγγραφο με το οποίο βεβαιώνει ότι: «Η ORCID αποτελεί μια ανοικτή, μη κερδοσκοπική προσπάθεια δημιουργίας και λειτουργίας ενός μητρώου μοναδικών αναγνωριστικών ερευνητών και μιας διαφανούς μεθόδου σύνδεσης των ερευνητικών δραστηριοτήτων και των αποτελεσμάτων με αυτά τα αναγνωριστικά. Η ORCID είναι μοναδική, γιατί προσφέρει πρόσβαση σε πολλούς διαφορετικούς κλάδους και τομείς έρευνας, σε διεθνές επίπεδο. Είναι ένας κόμβος που συνδέει τους ερευνητές και την έρευνα μέσω της ενσωμάτωσης των αναγνωριστικών ORCID σε βασικές ροές εργασιών, όπως η συντήρηση ενός ερευνητικού προφίλ, η υποβολή χειρογράφων, οι αιτήσεις επιχορηγήσεων και οι αιτήσεις για διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Η ORCID παρέχει δύο βασικές λειτουργίες: (1) ένα Μητρώο, για την απόκτηση ενός μοναδικού αναγνωριστικού και τη διαχείριση του αρχείου δραστηριοτήτων, και (2) Διεπαφές, που υποστηρίζουν την επικοινωνία μεταξύ συστημάτων και τον έλεγχο ταυτότητας. Η ORCID διαθέτει τον κωδικό της με άδεια ανοιχτού κώδικα και δημοσιεύει ετήσιο αρχείο δημόσιων δεδομένων χωρίς CCO. Η ORCID Inc είναι ο μοναδικός προμηθευτής του μητρώου ORCID, με πάνω από πέντε (5) εκατομμύρια ενεργούς λογαριασμούς ερευνητών μέχρι σήμερα...»

Επί της ανωτέρω σύμβασης διευκρινίζουμε ότι ο μη κερδοσκοπικός οργανισμός ORCID (Open Researcher and Contributor Identifier) έχει δημιουργήσει και λειτουργεί ένα Μητρώο μοναδικών αναγνωριστικών, ένα αναγνωριστικό για κάθε ερευνητή, και μια διαφανή (transparent) μέθοδο σύνδεσης των ερευνητικών δραστηριοτήτων και των αποτελεσμάτων με αυτά τα αναγνωριστικά. Η υπηρεσία που προσφέρει ο ORCID είναι μοναδική, γιατί παρέχει υπηρεσίες σε πολλούς διαφορετικούς κλάδους και τομείς έρευνας, σε διεθνές επίπεδο.

Το ORCID ID συνιστάται στη μοναδικότητά του ως ID ανεξαρτήτου υπηρεσίας και μπορεί να συγκεντρώσει πολλαπλά ID που δίνονται από διαφορετικές υπηρεσίες (πχ. από διαφορετικούς εκδότες/παρόχους που ο καθένας δίνει ID για την δική του πλατφόρμα) και λειτουργούν αποκλειστικά για αυτές (πχ. είναι δηλαδή συγκεκριμένα για αυτές τις πλατφόρμες). Με την ORCID συνεργάζονται οι περισσότεροι εκδότες και πάροχοι γιατί λύνει το πρόβλημα των πολλαπλών διαφορετικών ID που ενδεχομένως έχει κάθε ερευνητής συγκεντρώνοντας τα όλα σε ένα ID, το ORCID ID. Δεν υπάρχει άλλη υπηρεσία ή οργανισμός που να συγκεντρώνει όλα τα διαφορετικά ID σε ένα. Ο μη κερδοσκοπικός οργανισμός ORCID είναι ο μοναδικός προμηθευτής του μητρώου ORCID. Εκτός από την πρόσβαση στο Μητρώο της ORCID, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις χρήσης που έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της ORCID, με την σύναψη σύμβασης τα μέλη του ΣΕΑΒ απολαμβάνουν προνόμια που προβλέπονται για τα Premium Μέλη της ORCID και περιλαμβάνουν τουλάχιστον εκείνα που ορίζονται στο Άρθρο 1 της σύμβασης και τα οποία παρέχονται κατά αποκλειστικότητα από τον μη κερδοσκοπικό οργανισμό ORCID. Τα ιδρύματα/μέλη του ΣΕΑΒ αποκτούν πρόσβαση στην διασύνδεση προγραμματισμού εφαρμογών (Application Programming Interface/API), το οποίο διευκολύνει την εγγραφή και την ανταλλαγή πληροφοριών με τις εγγραφές της ORCID (τη βάση δεδομένων της ORCID), επιτρέπει τη διασύνδεση των πληροφοριακών συστημάτων των ιδρυμάτων/μελών για την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τα δεδομένα των ερευνητών. Τα μέλη λαμβάνουν εξατομικευμένη υποστήριξη για την εφαρμογή της υπηρεσίας στα πληροφοριακά τους συστήματα.

Ο μη κερδοσκοπικός οργανισμός ORCID είναι ο μοναδικός που παρέχει τον συνδυασμό των παραπάνω υπηρεσιών και διαθέτει την απαιτούμενη τεχνογνωσία καθώς και τα εργαλεία και μέσα για να παρέχει αυτές τις υπηρεσίες

Ο εκδοτικός οίκος **SAGE** με το από 9-6-2020 έγγραφο δηλώνει ότι «...το πακέτο Premier αποτελεί αποκλειστική ιδιοκτησία της εταιρείας SAGE Publications και ότι είναι διαθέσιμο μόνο στην πλατφόρμα Sage Journals τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Η εταιρεία SAGE Publications είναι αποκλειστικός ιδιοκτήτης του περιεχομένου και των πληροφοριών των διαθέσιμων μέσω της πλατφόρμας SAGE Journals. Κανένας άλλος εκδοτικός οίκος, συντάκτης ή εταιρεία δεν κατέχουν πρόσβαση στη SAGE Journals».

Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4412/2016 «Δημόσιες συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ) και ειδικότερα του άρθρου 32 το οποίο ορίζει ότι:»1. Στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που προβλέπονται στις

παραγράφους 2 έως 6, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη προκήρυξη. 2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη προκήρυξη μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις (...) υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: (...) β) εάν (...) οι υπηρεσίες μπορούν να παρασχεθούν μόνον από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα για οποιονδήποτε από τους κατωτέρω λόγους: αα) στόχος της σύμβασης είναι η δημιουργία ή απόκτηση μοναδικού έργου τέχνης ή καλλιτεχνικής εκδήλωσης, ββ) απουσία ανταγωνισμού για τεχνικούς λόγους, γγ) προστασία των αποκλειστικών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Η εξαιρέσεις που ορίζονται στις υποπεριπτώσεις ββ' και γγ' εφαρμόζονται μόνο εάν δεν υπάρχει εύλογη λύση ή υποκατάστατο και η απουσία ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων της σύμβασης (...).

Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. Δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει προβλέπεται ότι «[...] δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του Π.Δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του Π.Δ. 60/2007, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων.

Ο λόγος που επικαλούμαστε την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης κατ'εφαρμογή της διάταξης του αρ. 32 του ν. 4412/2016 είναι ότι η μοναδικότητα των προϊόντων των συμβάσεων είναι δεδομένη, αφού εκ της φύσεως τους δεν είναι δυνατή η ταυτόχρονη δημοσίευση σε δύο διαφορετικά περιοδικά, επομένως όλα τα επιστημονικά άρθρα όλων των περιοδικών είναι πρωτότυπα. Η επιλογή των περιοδικών ή των συλλογών αυτών (εφόσον προσφέρονται κατά συλλογές και όχι κατά μόνας) γίνεται με επιστημονικά κριτήρια και βάσει της απήχησης και της καταξίωσής τους στην επιστημονική κοινότητα όπως έχει εμπεδωθεί επί μακρό διάστημα, τουλάχιστον κατά την τελευταία δεκαετία που ο ΣΕΑΒ προσφέρει τις υπηρεσίες του. Επίσης, κατά το τρέχον έτος έγινε και συστηματική έρευνα μεταξύ των μελών της ακαδημαϊκής και ερευνητικής κοινότητας και αξιολόγηση των περιοδικών αυτών.

Επιπλέον σύμφωνα με τις αριθμ. 233/2010 πράξη του Ζ' κλιμακίου ΕΣ που αφορά στη σύναψη παρόμοιων συμβάσεων αναφέρεται ότι «τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας επιλέγουν τους εκδοτικούς εκείνους οίκους που προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες που ανταποκρίνονται στις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες του κάθε ιδρύματος. Υπό το πρίσμα αυτό, η αποκλειστικότητα των αντίστοιχων εκδοτικών οίκων αναφορικά με την διάθεση-παραχώρηση χρήσης δικαιωμάτων που αποτελούν το αντικείμενο των ελεγχόμενων συμβάσεων αρκεί για τη θεμελίωση της νομιμότητας της απευθείας ανάθεσης, καθώς η οποιαδήποτε κρίση ως προς τα κριτήρια επιλογής των συγκεκριμένων εκδοτών θα οδηγούσε σε μη επιτρεπτό έλεγχο σκοπιμότητας.»

Τέλος, όπως έχει δεκτό με την υπ'αριθμ. 130/2007 πράξη του VI Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την υπογραφή σχεδίων συμβάσεων του ΣΕΑΒ και αντίστοιχων εκδοτών που αφορούσαν ομοίως τη συνδρομή και απόκτηση δικαιωμάτων απομακρυσμένης πρόσβασης σε ηλεκτρονικές πηγές και υπηρεσίες πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών και βιβλίων είναι «νόμιμη η προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, δεδομένου ότι οι αντισυμβαλλόμενοι εκδοτικοί οίκοι είναι οι αποκλειστικοί διαθέτες των ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών που επελέγησαν από τον ΣΕΑΒ βάσει των αναγκών για την κάλυψη των γνωστικών πεδίων των ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας (προσκομισθείσες βεβαιώσεις αποκλειστικότητας εκδοτικών οίκων), επομένως η διενέργεια διαγωνισμού για τις εν λόγω υπηρεσίες θα καθίστατο άνευ αντικειμένου, καθόσον μόνο οι ως άνω εκδοτικοί οίκοι, λόγω των προεκτεθέντων δικαιωμάτων τους περί αποκλειστικής διάθεσης για την πρόσβαση στα συγκεκριμένα ηλεκτρονικά επιστημονικά περιοδικά, θα είχαν τη δυνατότητα να παράσχουν τις υπηρεσίες αυτές.»

Το CPV της παροχής υπηρεσίας των ανωτέρω συνδρομών είναι 79980000-7 "υπηρεσίες

συνδρομών”.

Η επιλογή των εκδοτών έγινε, όπως έχουμε ήδη αναφέρει ανωτέρω, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, η οποία ελήφθη στις από 14-12-2018 και 4-6-2020 συνεδριάσεις, με τις οποίες αποφασίστηκε η σύναψη συμβάσεων με εκδοτικούς οίκους για την απομακρυσμένη πρόσβαση σε ηλεκτρονικές πηγές, βάσεις δεδομένων και υπηρεσίες για το χρονικό διάστημα 2019-2021. Διευκρινίζουμε ότι οι γενικές συνελεύσεις των επιμέρους μελών του ΣΕΑΒ αποφασίζουν, κατόπιν εισηγήσεων των καθηγητών και ερευνητών των Πανεπιστημίων και ΤΕΙ, για την επιλογή των προτεινόμενων εκδοτών. Τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται είναι ακαδημαϊκά και ερευνητικά. Ειδικότερα, από τη λίστα των διεθνών αναγνωρισμένων εκδοτών (βλ. <https://www.scijournal.org/top-international-journal-publisher.shtml>) επιλέγονται οι εκδοτικοί οίκοι, οι οποίοι λόγω της πληρότητας της συλλογής τους και του αριθμού των προσφερόμενων τίτλων, παρέχουν τη μεγαλύτερη δυνατή κάλυψη των ερευνητικών και ακαδημαϊκών αναγκών των μελών του ΣΕΑΒ. Τα αιτήματα των επιμέρους γενικών συνελεύσεων κοινοποιούνται στην Επιτροπή Ηλεκτρονικών Πηγών του ΣΕΑΒ (επισυνάπτεται), η οποία, υποβάλλει προς τη Γενική Συνέλευση την τελική πρόταση για την σύναψη των σχετικών συμβάσεων.

Όλοι οι ανωτέρω εκδοτικοί οίκοι είναι οι μοναδικοί πάροχοι και έχουν το αποκλειστικό δικαίωμα να προμηθεύουν επιστημονικά περιοδικά και βιβλία μέσω ηλεκτρονικής συνδρομής, τα οποία διατίθενται αποκλειστικά και μόνο από πλατφόρμα εκάστου εκδοτικού οίκου σε αντίστοιχη ιστοσελίδα του. Επίσης είναι αποκλειστικοί δικαιούχοι των δικαιωμάτων πλήρους πρόσβασης στους ιστοτόπους, μέσω των οποίων μπορούν να αποκτήσουν πρόσβαση στο περιεχόμενο επιστημονικών περιοδικών, σειρών ηλεκτρονικών βιβλίων, συλλογών ηλεκτρονικών βιβλίων και βάσεων δεδομένων.

Κατόπιν των ανωτέρω, σας υποβάλλουμε τα σχέδια των συμβάσεων με τους εκδοτικούς οίκους ACM, APS, ORCID και SAGE, με τη συνημμένη τους αλληλογραφία, καθώς επίσης και σχέδια των προσκλήσεων προς διαπραγμάτευση και παρακαλούμε όπως προβείτε στις απαραίτητες ενέργειες για την έκδοση της σύμφωνης γνώμης της ΕΑΑΔΗΣΥ, για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32, παρ. 2, περ. β', υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/8-8-2016 τ.Α'), προκειμένου να κληθούν οι ανωτέρω εκδοτικοί οίκοι σε διαδικασία διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, για την υπογραφή των σχετικών συμβάσεων.”

2.2 Σύμφωνα με τα υποβληθέντα σχέδια απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Σ.Ε.Α.Β. για την προσφυγή του στη σκοπούμενη διαδικασία διαπραγμάτευσης, στα οποία γίνεται ρητή επίκληση της προαναφερόμενης νομικής βάσης του εξεταζομένου αιτήματος, παρατίθενται τα εξής στοιχεία ως προς το αντικείμενο των υπό ανάθεση συμβάσεων:

2.2.1 Το αντικείμενο της υπό ανάθεση δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών προς τον εκδότη με την επωνυμία **ASSOCIATION FOR COMPUTING MACHINERY (ACM)** αφορά στην “απόκτηση δικαιωμάτων απομακρυσμένης πρόσβασης σε ηλεκτρονικές πηγές και υπηρεσίες πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών για το έτος 2020, όπως περιγράφονται παρακάτω, συνολικού προϋπολογισμού 102.860,24€ χωρίς ΦΠΑ (με ΦΠΑ 127.546,70€)”, σύμφωνα με πίνακα αδειοδοτημένου υλικού ο οποίος ναι μεν δεν παρατίθεται στο υπόψη σχέδιο πλην όμως το τελευταίο περιλαμβάνει την εξής αναφορά ως προς τα ηλεκτρονικά επιστημονικά περιοδικά: “Το Κατοχυρωμένο Υλικό αποτελείται από όλα τα τρέχοντα και ιστορικά περιοδικά/συναλλαγές της ACM πρακτικά συνεδρίων, ενημερωτικά δελτία και άλλο υλικό εκτός από τις συλλογές βιβλίων της ACM. Τρέχουσα εξαγωγήμη λίστα όλου του Κατοχυρωμένου Υλικού υπάρχει εδώ: [Περαιτέρω, στο ως άνω σχέδιο απόφασης αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι: “Ο εκδοτικός οίκος Association for Computing Machinery \(ACM\) είναι μοναδικός πάροχος και έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να προμηθεύει επιστημονικά περιοδικά και βιβλία μέσω ηλεκτρονικής συνδρομής, τα οποία διατίθενται αποκλειστικά και μόνο από πλατφόρμα του σε αντίστοιχη ιστοσελίδα του. Επίσης είναι αποκλειστικός δικαιούχος των δικαιωμάτων πλήρους πρόσβασης στον ιστοτόπο, μέσω των οποίου υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης των χρηστών του ΣΕΑΒ στο περιεχόμενο](https://dl.acm.org/about/content.”</p></div><div data-bbox=)

επιστημονικών περιοδικών, σειρών ηλεκτρονικών βιβλίων, συλλογών ηλεκτρονικών βιβλίων και βάσεων δεδομένων.”

Συναφώς, με την υποβληθείσα (από 28.2.2020) επιστολή του, ο εκδοτικός οίκος ASSOCIATION FOR COMPUTING MACHINERY (ACM) βεβαιώνει ότι: “Ο Σύλλογος Μηχανημάτων Υπολογισμού (ACM) είναι ο αποκλειστικός εξουσιοδοτημένος πάροχος της Ψηφιακής Βιβλιοθήκης του Συλλόγου Μηχανημάτων Υπολογισμού (ACM) για την θεσμική αγορά των βιβλιοθηκών. Ο Σύλλογος Μηχανημάτων Υπολογισμού (ACM) κατέχει τα αποκλειστικά δικαιώματα διανομής παγκοσμίως και είναι αποκλειστικά εξουσιοδοτημένος να αδειοδοτεί την πρόσβαση στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη του Συλλόγου Μηχανημάτων Υπολογισμού (ACM) μέσω των εκπροσώπων του στη βιβλιοθήκη και των θεσμικών συνεργατών του συμπεριλαμβανομένης και της Κοινοπραξίας του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (ΣΕΑΒ), με την κύρια τοποθεσία του στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης...”

2.2.2 Το αντικείμενο της υπό ανάθεση δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών προς τον εκδότη με την επωνυμία **AMERICAN PHYSICAL SOCIETY (APS)** αφορά στην “απόκτηση δικαιωμάτων απομακρυσμένης πρόσβασης σε ηλεκτρονικές πηγές και υπηρεσίες πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών για το έτος 2020 όπως περιγράφονται παρακάτω, προϋπολογισμού 122.079,30€ χωρίς ΦΠΑ (με ΦΠΑ 151.378,33€)”, σύμφωνα με τον εξής πίνακα αδειοδοτημένου υλικού (ηλεκτρονικά περιοδικά): “Physical Review Letters, Physical Review X (Open Access), Reviews of Modern Physics, Physical Review A, Physical Review B, Physical Review C, Physical Review D, Physical Review E, Physical Review Applied, Physical Review Fluids, Physical Review Materials, Physical Review Research (Open Access), Physical Review Accelerators and Beams (Open Access), Physical Review Physics Education Research (Open Access), Physics (Open Access), Physical Review Online Archive (PROLA)”.

Συναφώς, με την υποβληθείσα (από 7.6.2020) επιστολή του, ο εκδοτικός οίκος AMERICAN PHYSICAL SOCIETY (APS) βεβαιώνει ότι: “... η Ένωση Αμερικανών Φυσικών είναι η μόνη και αποκλειστική πηγή έκδοσης των κάτωθι περιοδικών σε δικτυακή μορφή για το 2020: ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ-ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ Χ (ΑΝΟΙΧΤΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ)- ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ- ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ Α- ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ Β- ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ Γ- ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ Δ- ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ Ε- ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑ (ΑΝΟΙΧΤΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ)- ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΕΠΙΤΑΧΥΝΤΕΣ ΚΑΙ ΔΕΣΜΕΣ (ΑΝΟΙΧΤΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ)- ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ- ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΡΕΥΣΤΑ - ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΥΛΙΚΑ-ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΦΥΣΙΚΗΣ (ΑΝΟΙΧΤΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ)”

2.2.3 Το αντικείμενο της υπό ανάθεση δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών προς τον εκδοτικό οίκο / μη κερδοσκοπικό οργανισμό με την επωνυμία **Open Researcher and Contributor Identifier (ORCID)** αφορά στη συνδρομή “για την πρόσβαση των ιδρυμάτων/μελών του ΣΕΑΒ στην διασύνδεση προγραμματισμού εφαρμογών (Application Programming Interface/API), γεγονός που διευκολύνει την εγγραφή και την ανταλλαγή πληροφοριών με τις εγγραφές της ORCID (την βάση δεδομένων της ORCID), επιτρέπει τη διασύνδεση των πληροφοριακών συστημάτων των ιδρυμάτων/μελών για την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τα δεδομένα των ερευνητών και τα μέλη λαμβάνουν εξατομικευμένη υποστήριξη για την εφαρμογή της υπηρεσίας στα πληροφοριακά τους συστήματα. (CPV: Σύστημα απόκτησης δεδομένων, κωδικός 48614000-5) [...] συνολικού κόστους 120.432,00 € χωρίς το ΦΠΑ (με ΦΠΑ 149.335,68 €).”

Συναφώς, με την υποβληθείσα (από 15.5.2020) επιστολή του, ο εκδοτικός οίκος Open Researcher and Contributor Identifier (ORCID) βεβαιώνει ότι: “Η ORCID αποτελεί μια ανοικτή, μη κερδοσκοπική προσπάθεια δημιουργίας και λειτουργίας ενός μητρώου μοναδικών αναγνωριστικών ερευνητών και μιας διαφανούς μεθόδου σύνδεσης των ερευνητικών δραστηριοτήτων και των αποτελεσμάτων με αυτά τα αναγνωριστικά. Η ORCID είναι μοναδική, γιατί προσφέρει πρόσβαση σε πολλούς διαφορετικούς κλάδους και τομείς έρευνας, σε διεθνές επίπεδο. Είναι ένας κόμβος που συνδέει τους ερευνητές και την έρευνα μέσω της ενσωμάτωσης των αναγνωριστικών ORCID σε βασικές ροές εργασιών, όπως η συντήρηση ενός ερευνητικού προφίλ, η υποβολή χειρογράφων, οι αιτήσεις επιχορηγήσεων και οι αιτήσεις για διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Η ORCID παρέχει δύο βασικές λειτουργίες: (1) ένα Μητρώο, για την απόκτηση ενός

μοναδικού αναγνωριστικού και τη διαχείριση του αρχείου δραστηριοτήτων, και (2) Διεπαφές, που υποστηρίζουν την επικοινωνία μεταξύ συστημάτων και τον έλεγχο ταυτότητας. Η ORCID διαθέτει τον κωδικό της με άδεια ανοιχτού κώδικα και δημοσιεύει ετήσιο αρχείο δημόσιων δεδομένων χωρίς CC0. Η ORCID Inc είναι ο μοναδικός προμηθευτής του μητρώου ORCID, με πάνω από πέντε (5) εκατομμύρια ενεργούς λογαριασμούς ερευνητών μέχρι σήμερα...”

2.2.4 Το αντικείμενο των υπό ανάθεση δύο δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών με τον εκδοτικό οίκο με την επωνυμία **SAGE Publications Ltd (SAGE)**, οι οποίες, κατά το εξεταζόμενο αίτημα, είναι εκτιμώμενης αξίας 525.406,67€ χωρίς ΦΠΑ για το υλικό που δημοσιεύθηκε κατά το έτος 2020 και 270.610,69€ χωρίς ΦΠΑ για το υλικό που δημοσιεύθηκε κατά το έτος 2021, αφορά στην “*απόκτηση δικαιωμάτων απομακρυσμένης πρόσβασης σε ηλεκτρονικές πηγές και υπηρεσίες πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών για τα έτη 2020-2021, όπως περιγράφονται παρακάτω, προϋπολογισμού 671.858 €*”, σύμφωνα με πίνακα αδειοδοτημένου υλικού ηλεκτρονικών περιοδικών που περιλαμβάνεται στο ως άνω σχέδιο απόφασης.

Συναφώς, με την υποβληθείσα (από 9.6.2020) επιστολή του, ο εκδοτικός οίκος SAGE Publications Ltd (SAGE) βεβαιώνει ότι «...το πακέτο *Premier* αποτελεί αποκλειστική ιδιοκτησία της εταιρείας SAGE Publications και ότι είναι διαθέσιμο μόνο στην πλατφόρμα *Sage Journals* τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Η εταιρεία SAGE Publications είναι αποκλειστικός ιδιοκτήτης του περιεχομένου και των πληροφοριών των διαθέσιμων μέσω της πλατφόρμας *SAGE Journals*. Κανένας άλλος εκδοτικός οίκος, συντάκτης ή εταιρεία δεν κατέχουν πρόσβαση στη *SAGE Journals*».

II. Νομικό πλαίσιο

3. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν.4013/2011, όπως ισχύει, ορίζει τα ακόλουθα:

«2. Η Αρχή έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: [...] δδ) Οι αποφάσεις των αναθέτουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του Ν. 4412/2016 (Α' 147) εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/EK και 2014/25/EK, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το Ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη της τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Η εν λόγω αρμοδιότητα ασκείται μέσα «προθεσμία είκοσι (20) εργασίμων ημερών» από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης στην Αρχή, συνοδευόμενου από όλα τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνεται, κατά περίπτωση, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, με μέριμνα της αναθέτουσας αρχής. Με την άπρακτη παρέλευση της ως άνω προθεσμίας τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη τη Αρχής. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και ιδίως λόγω της πολυπλοκότητας της υπό ανάθεση σύμβασης, η Αρχή δύναται με απόφαση της, η οποία κοινοποιείται στην αιτούσα αναθέτουσα αρχή, να παρατείνει άπαξ την ως άνω προθεσμία για δεκαπέντε (15) επιπλέον «εργάσιμες» ημέρες. [...]».

4. Στο άρθρο 2 “Ορισμοί (άρθρο 2 και άρθρο 33 παρ. 1 εδάφιο β' της Οδηγίας 2014/24/EE και άρθρο 2 της Οδηγίας 2014/25/EE)” του ν. 4412/2016 (Α' 147/8.8.2016) ορίζεται ότι:

“1. Για τους σκοπούς του παρόντος εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί: 1) α) ως «αναθέτουσες αρχές» νοούνται το κράτος, οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου ή οι ενώσεις μιας ή περισσότερων από αυτές τις αρχές ή ενός ή περισσότερων από αυτούς τους οργανισμούς δημοσίου δικαίου και οι αναθέτουσες αρχές κατά την έννοια του άρθρου 223 [...] 2) ως «κεντρικές κυβερνητικές αρχές (ΚΚΑ)», νοούνται οι αναθέτουσες αρχές που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Α' και, εφόσον έχουν επέλθει διορθώσεις ή τροποποιήσεις, οι φορείς που τις έχουν διαδεχθεί, 3) ως «μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές» νοούνται όλες οι

αναθέτουσες αρχές που δεν είναι κεντρικές κυβερνητικές αρχές, 4) ως «οργανισμοί δημοσίου δικαίου» νοούνται οι οργανισμοί που έχουν όλα τα ακόλουθα χαρακτηριστικά: α) έχουν συσταθεί για το συγκεκριμένο σκοπό της κάλυψης αναγκών γενικού συμφέροντος, που δεν έχουν βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα, β) έχουν νομική προσωπικότητα και γ) χρηματοδοτούνται, κατά το μεγαλύτερο μέρος, από τις κρατικές αρχές, τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου ή η διαχείριση των οποίων υπόκειται σε έλεγχο ασκούμενο από τους οργανισμούς αυτούς ή έχουν διοικητικό, διευθυντικό ή εποπτικό συμβούλιο, του οποίου περισσότερο από το ήμισυ των μελών διορίζεται από τις κρατικές αρχές, τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ή από άλλους οργανισμούς δημοσίου δικαίου, [...] 9) ως «δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών» και ως «συμβάσεις υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών, πλην των αναφερομένων στην περίπτωση 6¹. [...] (α) ως «δημόσιες συμβάσεις εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών» [...] (β) ως «δημόσιες συμβάσεις γενικών υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών, πλην των αναφερομένων στην υποπερίπτωση α' της παρούσας περίπτωσης συμπεριλαμβανομένων των συμβουλευτικών υπηρεσιών, που ως τέτοιες νοούνται εκείνες που, έχουν ως αντικείμενο το σχεδιασμό, προγραμματισμό, οργάνωση, διαχείριση, παρακολούθηση, έλεγχο και αξιολόγηση επιχειρησιακών και αναπτυξιακών προγραμμάτων και δράσεων σε όλους τους τομείς της οικονομίας, καθώς και σε οριζόντιου χαρακτήρα παρεμβάσεις, την υποστήριξη της υλοποίησης τους με τη μεταφορά της απαραίτητης σχετικής τεχνογνωσίας, καθώς και την παροχή εξωγενών υπηρεσιών (outsourcing) υλοποίησης των ανωτέρω προγραμμάτων και δράσεων. Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες υπάγονται ιδίως οι οικονομικές μελέτες, οι κοινωνικές μελέτες, οι μελέτες οργάνωσης και επιχειρησιακής έρευνας, οι περιβαλλοντικές μελέτες, καθώς και οι μελέτες συστημάτων πληροφορικής, εκτός εάν σχετίζονται με έργο κατά την έννοια της περίπτωσης 7 ή με εκπόνηση μελετών και παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών κατά την έννοια της υποπερίπτωσης α' της παρούσας περίπτωσης”

5. Η διάταξη του άρθρου 5 (“Κατώτατα όρια (άρθρο 4 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2170)”) του ιδίου ως άνω νόμου ορίζει ότι:

“Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα: (...) β) 135.000€ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Αν οι δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ανατίθενται από τις αναθέτουσες αρχές που δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, το εν λόγω κατώτατο όριο ισχύει μόνο για τις συμβάσεις που αφορούν τα οριζόμενα στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α' προϊόντα, γ) 209.000€ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές και για διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από τις εν λόγω αρχές. Το κατώτατο όριο αυτό εφαρμόζεται επίσης στις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών που ανατίθενται από κεντρικές κυβερνητικές αρχές οι οποίες δραστηριοποιούνται στον τομέα της άμυνας, όταν οι συμβάσεις αυτές αφορούν προϊόντα που δεν εμπίπτουν στο Παράρτημα ΙΙΙ του Προσαρτήματος Α', [...]”.

Συναφώς επισημαίνεται ότι, με βάση τις σχετικές διατάξεις του Κανονισμού 2017/2365 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2017 “για την τροποποίηση της οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα κατώτατα όρια εφαρμογής για τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων”, το ανωτέρω χρηματικό όριο (των 209.000€) του άρθρου 5 στοιχείο γ' του ν. 4412/2016, το οποίο αφορά τις μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές, όπως η αιτούσα, είχε τροποποιηθεί από 1.1.2018 και για τα έτη 2018 και 2019 στο ποσό των 221.000€, ενώ από 1.1.2020 τροποποιήθηκε στο ποσό των 214.000€, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1828 της Επιτροπής της 30^{ης} Οκτωβρίου 2019 “για την τροποποίηση της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ όσον αφορά στα κατώτατα χρηματικά όρια για τις δημόσιες συμβάσεις

¹ Πρόκειται για τις «δημόσιες συμβάσεις έργων» και τις «συμβάσεις έργων» των διατάξεων του Βιβλίου Ι και ΙΙ του ν. 4412/2016 αντίστοιχα.

προμηθειών, υπηρεσιών και έργων”.

6. Στο άρθρο 6 (“Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης (άρθρο 5 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)”) του ίδιου ως άνω νόμου προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

“1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαιρέσεως ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης.[...]

3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμενεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους.

4. Η εκτιμώμενη αξία ισχύει τη στιγμή της αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού ή, στις περιπτώσεις όπου δεν προβλέπεται προκήρυξη διαγωνισμού, τη στιγμή που η αναθέτουσα αρχή εκκινεί τη διαδικασία σύναψης σύμβασης, για παράδειγμα ερχόμενη σε επαφή με οικονομικούς φορείς για τους σκοπούς της σύναψης της σύμβασης, όπου ενδείκνυται κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 61. [...]

9. Όταν ένα σχέδιο αγοράς για την απόκτηση ομοιογενών αγαθών μπορεί να οδηγήσει σε ανάθεση συμβάσεων υπό τη μορφή χωριστών τμημάτων, λαμβάνεται υπόψη κατά την εφαρμογή του άρθρου 5 περιπτώσεις β' και γ' η συνολική εκτιμώμενη αξία όλων αυτών των τμημάτων. Όταν η συνολική αξία των τμημάτων ισούται ή υπερβαίνει το κατώτατο όριο που προβλέπεται στο άρθρο 5, το παρόν Βιβλίο εφαρμόζεται στην ανάθεση κάθε τμήματος.”

7. Στο άρθρο 32 παρ. 2 περ. β' του ν. 4412/2016, οι οποίες ενσωματώνουν τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι:

“2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] β) εάν τα έργα, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μπορούν να παρασχεθούν μόνον από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα για οποιονδήποτε από τους κατωτέρω λόγους: αα) στόχος της σύμβασης είναι η δημιουργία ή απόκτηση μοναδικού έργου τέχνης ή καλλιτεχνικής εκδήλωσης, ββ) απουσία ανταγωνισμού για τεχνικούς λόγους, γγ) προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Οι εξαιρέσεις που ορίζονται στις υποπεριπτώσεις ββ' και γγ' εφαρμόζονται μόνο εάν δεν υπάρχει εύλογη εναλλακτική λύση ή υποκατάστατο και η απουσία ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων της σύμβασης”.

Συναφώς, σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 50 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ: “λόγω των επιζήμιων επιπτώσεων στον ανταγωνισμό, οι διαδικασίες με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση γνωστοποίηση προκήρυξης σύμβασης θα πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο σε άκρως εξαιρετικές περιπτώσεις. Η εξαίρεση αυτή θα πρέπει να περιορίζεται σε περιπτώσεις που είτε η δημοσίευση είναι αδύνατη, για λόγους κατεπείγουσας ανάγκης οφειλομένης σε γεγονότα τα οποία η αναθέτουσα αρχή δεν θα μπορούσε να προβλέψει και για τα οποία δεν ευθύνεται, είτε είναι σαφές εξ αρχής ότι η δημοσίευση δεν θα οδηγήσει σε μεγαλύτερο ανταγωνισμό ή σε καλύτερα αποτελέσματα όσον αφορά την προμήθεια, μεταξύ άλλων και γιατί αντικειμενικά υπάρχει μόνο ένας οικονομικός φορέας που μπορεί να εκτελέσει τη σύμβαση. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι τα έργα τέχνης, όπου η ταυτότητα του καλλιτέχνη συνδέεται άρρηκτα με τον μοναδικό χαρακτήρα και την αξία του έργου τέχνης. Η αποκλειστικότητα μπορεί να οφείλεται και σε άλλους λόγους, όμως μόνο καταστάσεις αντικειμενικής αποκλειστικότητας μπορούν να δικαιολογήσουν τη χρήση της διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση, εφόσον η κατάσταση της αποκλειστικότητας δεν δημιουργήθηκε από την ίδια την αναθέτουσα αρχή με στόχο τη μελλοντική διαδικασία προμήθειας. Οι αναθέτουσες αρχές που επικαλούνται αυτή την εξαίρεση θα πρέπει να αιτιολογούν γιατί δεν υπάρχουν εύλογες εναλλακτικές ή υποκατάστατα,

όπως η χρήση εναλλακτικών διαύλων διανομής ακόμα και εκτός του κράτους μέλους της αναθέτουσας αρχής ή να εξετάζουν παρεμφερή από άποψη λειτουργίας έργα, αγαθά και υπηρεσίες. Στις περιπτώσεις που η κατάσταση της αποκλειστικότητας οφείλεται σε τεχνικούς λόγους, αυτοί θα πρέπει να προσδιορίζονται με ακρίβεια και να αιτιολογούνται κατά περίπτωση. Θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν, επί παραδείγματι, την τεχνική αδυναμία άλλων οικονομικών φορέων να επιτύχουν τις απαιτούμενες επιδόσεις ή την αναγκαιότητα χρήσης ειδικής τεχνογνωσίας, εργαλείων ή μέσων που μόνον ένας φορέας διαθέτει. Οι τεχνικοί λόγοι μπορεί να προέρχονται επίσης από ειδικές απαιτήσεις διαλειτουργικότητας που πρέπει να πληρούνται για να εξασφαλιστεί η λειτουργία των έργων, των αγαθών ή των υπηρεσιών. [...].”

8. Σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3404/2005 (ΦΕΚ Α' 260) άρθρο 17, περί της σύστασης και λειτουργίας του Σ.Ε.Α.Β., προβλέπονται τα εξής:

“1. Επιτρέπεται η σύσταση Συνδέσμου, με τίτλο “Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Σ.Ε.Α.Β.)”, με σκοπό την εξοικονόμηση πόρων και την παροχή βελτιωμένων υπηρεσιών υποστήριξης του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου τους. Ειδικότερα, μεταξύ των στόχων του Σ.Ε.Α.Β. περιλαμβάνονται η συντονισμένη ανάπτυξη των συλλογών των επί μέρους Κεντρικών Βιβλιοθηκών, η δημιουργία συστήματος διαδανεισμού σε εθνικό πλαίσιο, η χάραξη κοινής στρατηγικής στον τομέα της πρόσβασης σε ηλεκτρονικό υλικό με σκοπό την αποτελεσματικότερη για τη χώρα διαχείριση των πηγών πληροφόρησης και η υιοθέτηση κοινών προτύπων και δεικτών απόδοσης των υπηρεσιών τους. Ο Σύνδεσμος αποτελείται από τα Πανεπιστήμια και τα Τ.Ε.Ι. της χώρας.

2. Η σύσταση και η λειτουργία του Σ.Ε.Α.Β. γίνεται με τη σύνταξη και υπογραφή από τα Ιδρύματα προγραμματικής συμφωνίας, στην οποία προβλέπονται οι στόχοι και οι όροι συνεργασίας. Εάν δεν επέλθει, με ενιαία προγραμματική συμφωνία, η ταυτόχρονη συνεργασία όλων των Ιδρυμάτων, τα εφεξής ενδιαφερόμενα Ιδρύματα θα μπορούν με ιδιαίτερη συμφωνία να προσχωρούν στην αρχική προγραμματική συμφωνία σύστασης του Σ.Ε.Α.Β..

3. Συνεργαζόμενα μέλη του Συνδέσμου μπορεί να είναι και Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. που εποπτεύονται από άλλα Υπουργεία εκτός από το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, καθώς και άλλοι κρατικοί οργανισμοί.”

Συναφώς επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 48 παρ. 2 του ν. 4009/2011 περί δομής και λειτουργίας των Α.Ε.Ι. προβλέπονται τα εξής: *“2. Ο Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Σ.Ε.Α.Β.), που συστάθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του ν. 3404/2005 (Α' 260), έχει ως σκοπό την εξοικονόμηση πόρων και την παροχή βελτιωμένων υπηρεσιών υποστήριξης του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου των μελών του. Ειδικότερα, μεταξύ των στόχων του Σ.Ε.Α.Β. περιλαμβάνονται η συντονισμένη ανάπτυξη των συλλογών των επί μέρους κεντρικών βιβλιοθηκών, η δημιουργία συστήματος διαδανεισμού σε εθνικό επίπεδο, η χάραξη κοινής στρατηγικής στον τομέα της πρόσβασης σε ηλεκτρονικό υλικό με σκοπό την αποτελεσματικότερη για τη χώρα διαχείριση των πηγών πληροφόρησης και η υιοθέτηση κοινών προτύπων και δεικτών απόδοσης των υπηρεσιών τους. Μέλη του Συνδέσμου είναι τα Α.Ε.Ι. της χώρας, η Ακαδημία Αθηνών και η Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος.”*

III. Νομική εκτίμηση

9. Το υπό εξέταση αίτημα του Α.Π.Θ., ως εκπροσώπου του Σ.Ε.Α.Β., αφορά στη σύναψη δημοσίων συμβάσεων παροχής γενικών υπηρεσιών κατά την έννοια των προπαρατεθεισών διατάξεων της περ. 9 υποπερ. β' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016.

Πράγματι, το αντικείμενο των υπόψη συμβάσεων εμπίπτει στον κωδικό CPV 79980000-7 (Υπηρεσίες συνδρομών) του Κοινού Λεξιλογίου δημοσίων συμβάσεων υπηρεσιών, ο δε Σ.Ε.Α.Β., ο οποίος έχει συσταθεί κατόπιν της νομοθετικής πρόβλεψης των προπαρατεθεισών διατάξεων του άρθρου 17 του ν. 3404/2005 με την από 27.2.2008 προγραμματική συμφωνία μεταξύ των Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. της χώρας και αποτελεί το νομικό πρόσωπο που θα συμβληθεί με τους προτεινόμενους αναδόχους εκδοτικούς οίκους / παρόχους στο πλαίσιο των υπόψη συμβάσεων, είναι αναθέτουσα αρχή κατά την έννοια των προπαρατεθεισών διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. α' ν. 4412/2016

(βλ. τα σχετικώς κριθέντα με τις πράξεις Ζ' Κλιμακίου Ελεγκτικού Συνεδρίου υπ' αριθμ. 456/2019, 268/2017, 315/2016 251/2013 καθώς επίσης και με τις αποφάσεις υπ' αριθμ. Δ106/2019 (σκ. 16) και Δ38/2019 (σκ. 14) της Αρχής).

Πιο συγκεκριμένα, το Σ.Ε.Α.Β., το οποίο έχει νομική προσωπικότητα, αποτελεί, όπως έχει κριθεί κατά την ανωτέρω νομολογία, ένωση με κύρια επί συνδρομή μέλη του οργανισμού δημοσίου δικαίου (και συγκεκριμένα: τα Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. της χώρας, την Ακαδημία Αθηνών και την Εθνική Βιβλιοθήκη) και αποβλέπει ειδικότερα στην εξοικονόμηση πόρων και την παροχή βελτιωμένων υπηρεσιών υποστήριξης του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου των οργανισμών δημοσίου δικαίου που αποτελούν μέλη του, μέσω, μεταξύ άλλων, της χάραξης κοινής στρατηγικής για την απόκτηση δικαιωμάτων απομακρυσμένης πρόσβασης σε ηλεκτρονικές πηγές και υπηρεσίες πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών, συνεπώς έχει συσταθεί προς κάλυψη αναγκών γενικού συμφέροντος που δεν έχουν βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα.

Λαμβάνοντας δε υπ' όψιν ότι: α) το εξεταζόμενο αίτημα αφορά στην ανάθεση δημόσιων συμβάσεων υπηρεσιών κατόπιν προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016 και β) η συνολική προϋπολογισθείσα δαπάνη, ποσού 1.141,388,90€ χωρίς ΦΠΑ, για την ανάθεση των συμβάσεων του εξεταζόμενου αιτήματος με αντικείμενο τη συνδρομή και απόκτηση δικαιωμάτων απομακρυσμένης πρόσβασης σε ηλεκτρονικές πηγές και υπηρεσίες πληροφόρησης για τα κύρια και συνεργαζόμενα μέλη του Σ.Ε.Α.Β., συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών και βιβλίων, υπερβαίνει τα προαναφερόμενα κατώτατα όρια του άρθρου 5 του ν. 4412/2016, διαπιστώνεται, ενόψει και των προπαρατεθεισών διατάξεων του άρθρου 6 παρ. 9 ν. 4412/2016, ότι συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή της σύμφωνης γνώμης της κατ' άρθρο 2 παράγραφος 2 περίπτωση γ' υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει.

10. Συναφώς επισημαίνεται ότι η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, και ήδη άρθρα 26 και 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ/τος 60/2007 και ήδη άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016). Περαιτέρω επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, ήτοι από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αρχής της διαφάνειας, του ελεύθερου ανταγωνισμού, της αποφυγής των διακρίσεων και της ίσης μεταχείρισης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας. Συγκεκριμένα, προκειμένου η Οδηγία 2014/24/ΕΕ να μην απωλέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13ης Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

11. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 παράγραφος 2 περίπτωση β' υποπερίπτωση γγ' του ν. 4412/2016, οι αναθέτουσες αρχές δύνανται να προσφεύγουν, κατ' εξαίρεση, σε διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού προκειμένου για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, στην περίπτωση που συντρέχουν λόγοι προστασίας αποκλειστικών δικαιωμάτων του προτεινόμενου αναδόχου οικονομικού φορέα, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, και ειδικότερα όταν για λόγους νομικούς η σύμβαση μπορεί να ανατεθεί μόνον σε αυτόν.

Συγκεκριμένα, η ανωτέρω εξαιρετική διαδικασία εφαρμόζεται όταν το αντικείμενο της ανατιθέμενης σύμβασης προστατεύεται από δικαιώματα πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως σήματα και δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, ακόμα και εάν αυτά δεν είναι

κατοχυρωμένα (βλ. Κατευθυντήρια Οδηγία 1/2013 της Αρχής, αναρτημένη στο www.eaadhsy.gr), και, ως εκ τούτου, καθίσταται απολύτως αναγκαίο να ανατεθεί η εκτέλεση της σύμβασης σε συγκεκριμένο ανάδοχο, ο οποίος όμως δεν αρκεί να είναι απλώς ικανός να εκτελέσει με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο τη σύμβαση, αλλά απαιτείται να είναι και ο μοναδικός έναντι οιαδήποτε άλλου (ΔΕΚ 199/85 Επιτροπή κατά Ιταλίας, ΔΕΚ 296/92 Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας, ΔΕΚ 57/94 Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας)

Ειδικότερα, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της διάταξης του άρ. 32 παρ. 2 περ. β' υποπερ. γγ' ν. 4412/2016, η οποία ενσωμάτωσε στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 50 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προκειμένου να τυγχάνει εφαρμογής η συγκεκριμένη εξαιρετική διαδικασία δεν αρκεί η αναθέτουσα αρχή να δείξει ότι σκοπεί να αποκτήσει μία υπηρεσία που προστατεύεται από τέτοιου είδους δικαιώματα αλλά πρέπει να αποδείξει α) ότι δεν υπάρχει άλλος υποψήφιος που θα μπορούσε να προσφέρει ισοδύναμες υπηρεσίες ως *"εύλογη εναλλακτική λύση ή υποκατάστατο"*, όπου ως τέτοια νοείται *"η χρήση εναλλακτικών διαύλων διανομής ακόμα και εκτός του κράτους μέλους της αναθέτουσας αρχής"* ή *"παρεμφερείς από άποψη λειτουργίας [...] υπηρεσίες"*, κατά την αιτιολογική 50 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, καθώς επίσης και β) ότι η απουσία ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων της σύμβασης, δηλαδή το ότι *"η κατάσταση της αποκλειστικότητας δεν δημιουργήθηκε από την ίδια την αναθέτουσα αρχή με στόχο τη μελλοντική διαδικασία προμήθειας"*, κατά την ίδια ως άνω αιτιολογική σκέψη (πρβλ. και απόφαση ΔΕΚ C-328/92, Επιτροπή κατά Βασιλείου της Ισπανίας, Συλλογή 1994, σ. I-1583, σκέψη 17, όπως επίσης και απόφαση ΔΕΚ C-57/94, σκέψη 23).

Οι δε λόγοι που στοιχειοθετούν τη μοναδικότητα του προτεινόμενου αναδόχου οικονομικού φορέα έναντι άλλων ομοειδών επιχειρήσεων πρέπει να αιτιολογούνται ειδικώς (πρβλ. ΕλΣυν. Τμ. Μείζ. Επτ. Συνθ. 4169/2013, VI Τμ. 6018/2015, 3264/2013, 36/2010).

Τέλος, κατά την πάγια νομολογία (βλ. αποφάσεις VI Τμ Ελ.Συν. 77/2008, 263/2007, 186, 187, 188, 189, 190, 191/2006, 61/2004), η προσφυγή των αναθετουσών αρχών στη συγκεκριμένη διαδικασία διαπραγμάτευσης πρέπει να έπεται της στάθμισης όλων των οικονομοτεχνικών παραμέτρων που καθιστούν αναγκαία την προσφυγή σε αυτήν την όλως εξαιρετική διαδικασία, με πλήρη και ειδική αιτιολογία που πρέπει να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, για τους λόγους που επέβαλαν την απόφαση αυτή.

12. Εν προκειμένω, από τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα:

12.1 Στο πλαίσιο του κατά το άρθρο 17 παρ. 1 ν. 3404/2005 σκοπού σύστασης και λειτουργίας του, βλ. ανωτέρω υπό παρ. 8 της παρούσας, ο Σ.Ε.Α.Β. προτίθεται όπως αναθέσει - διά της σκοπούμενης διαδικασίας διαπραγμάτευσης - τις πέντε δημόσιες συμβάσεις του εξεταζόμενου αιτήματος με αντικείμενο τη συνδρομή και απόκτηση δικαιωμάτων απομακρυσμένης πρόσβασης σε ηλεκτρονικές πηγές και υπηρεσίες πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών και βιβλίων για το υλικό που δημοσιεύθηκε κατά τα έτη 2020 και 2021 και ειδικότερα τις εξής συμβάσεις: α) μία (1) σύμβαση στον εκδοτικό οίκο / πάροχο με την επωνυμία Association for Computing Machinery (ACM) με εκτιμώμενη αξία 102.860,24€ χωρίς ΦΠΑ για το υλικό που δημοσιεύθηκε κατά το έτος 2020, β) μία (1) σύμβαση στον εκδοτικό οίκο / πάροχο με την επωνυμία American Physical Society (APS) με εκτιμώμενη αξία 122.079,30€ χωρίς ΦΠΑ για το υλικό που δημοσιεύθηκε κατά το έτος 2020, γ) μία (1) σύμβαση στον εκδοτικό οίκο / πάροχο με την επωνυμία Open Researcher and Contributor Identifier (ORCID) με εκτιμώμενη αξία 120.432,00€ χωρίς ΦΠΑ για το υλικό που δημοσιεύθηκε κατά το έτος 2020 και δ) δύο (2) συμβάσεις στον εκδοτικό οίκο / πάροχο με την επωνυμία SAGE Publications Ltd (SAGE), εκ των οποίων μία με εκτιμώμενη αξία 525.406,67€ χωρίς ΦΠΑ για το υλικό που δημοσιεύθηκε κατά το έτος 2020 και μία με εκτιμώμενη αξία 270.610,69€ χωρίς ΦΠΑ για το υλικό που δημοσιεύθηκε κατά το έτος 2021.

12.2 Σύμφωνα με την από 26.8.2020 επιστολή της Προέδρου του Σ.Ε.Α.Β., προπαρατεθείσα υπό παρ. 2.1 της παρούσας, το Σ.Ε.Α.Β. προκειμένου για την προσφυγή του στη σκοπούμενη διαδικασία διαπραγμάτευσης επικαλείται το ότι: *"Όλοι οι ανωτέρω εκδοτικοί οίκοι είναι οι*

μοναδικοί πάροχοι και έχουν το αποκλειστικό δικαίωμα να προμηθεύουν επιστημονικά περιοδικά και βιβλία μέσω ηλεκτρονικής συνδρομής, τα οποία διατίθενται αποκλειστικά και μόνο από πλατφόρμα εκάστου εκδοτικού οίκου σε αντίστοιχη ιστοσελίδα του. Επίσης είναι αποκλειστικοί δικαιούχοι των δικαιωμάτων πλήρους πρόσβασης στους ιστοτόπους, μέσω των οποίων μπορούν να αποκτήσουν πρόσβαση στο περιεχόμενο επιστημονικών περιοδικών, σειρών ηλεκτρονικών βιβλίων, συλλογών ηλεκτρονικών βιβλίων και βάσεων δεδομένων”.

Προς επίρρωση του ανωτέρω ισχυρισμού του Σ.Ε.Α.Β., με το εξεταζόμενο αίτημα υπεβλήθησαν οι από 28.2.2020, 7.6.2020, 15.5.2020 και 9.6.2020 επιστολές – δηλώσεις αποκλειστικότητας των προτεινόμενων αναδόχων των συμβάσεων του εξεταζόμενου αιτήματος, εκδοτικών οίκων / παρόχων: α) ASSOCIATION FOR COMPUTING MACHINERY (ACM), β) AMERICAN PHYSICAL SOCIETY (APS), γ) Open Researcher and Contributor IDentifier (ORCID) και δ) SAGE Publications Ltd (SAGE) αντίστοιχα, περί του ότι καθένας εξ αυτών είναι μοναδικός πάροχος και έχει αποκλειστικό δικαίωμα να προμηθεύει - μεταξύ άλλων – τα συγκεκριμένα επιστημονικά βιβλία και περιοδικά μέσω ηλεκτρονικής συνδρομής, η οποία διατίθεται αποκλειστικά από ηλεκτρονική πλατφόρμα εκάστου εκδοτικού οίκου/παρόχου σε αντίστοιχη ιστοσελίδα του (βλ. ανωτέρω υπό παρ. 2.2.1 έως και 2.2.4 της παρούσας).

Σχετικά δε με τη μοναδικότητα του προτεινόμενου αναδόχου εκδοτικού οίκου / παρόχου με την επωνυμία Open Researcher and Contributor IDentifier (ORCID) ως προς το ομώνυμο Μητρώο του, το Σ.Ε.Α.Β. με την ανωτέρω επιστολή του προβάλλει επιπρόσθετα τα εξής: *“Ο μη κερδοσκοπικός οργανισμός ORCID (Open Researcher and Contributor Identifier) έχει δημιουργήσει και λειτουργεί ένα Μητρώο μοναδικών αναγνωριστικών, ένα αναγνωριστικό για κάθε ερευνητή, και μια διαφανή (transparent) μέθοδο σύνδεσης των ερευνητικών δραστηριοτήτων και των αποτελεσμάτων με αυτά τα αναγνωριστικά. Η υπηρεσία που προσφέρει ο ORCID είναι μοναδική, γιατί παρέχει υπηρεσίες σε πολλούς διαφορετικούς κλάδους και τομείς έρευνας, σε διεθνές επίπεδο. Το ORCID ID συνιστάται στη μοναδικότητά του ως ID ανεξαρτήτου υπηρεσίας και μπορεί να συγκεντρώσει πολλαπλά ID που δίνονται από διαφορετικές υπηρεσίες (πχ. από διαφορετικούς εκδότες/παρόχους που ο καθένας δίνει ID για την δική του πλατφόρμα) και λειτουργούν αποκλειστικά για αυτές (πχ. είναι δηλαδή συγκεκριμένα για αυτές τις πλατφόρμες). Με την ORCID συνεργάζονται οι περισσότεροι εκδότες και πάροχοι γιατί λύνει το πρόβλημα των πολλαπλών διαφορετικών ID που ενδεχομένως έχει κάθε ερευνητής συγκεντρώνοντας τα όλα σε ένα ID, το ORCID ID. Δεν υπάρχει άλλη υπηρεσία ή οργανισμός που να συγκεντρώνει όλα τα διαφορετικά ID σε ένα. Ο μη κερδοσκοπικός οργανισμός ORCID είναι ο μοναδικός προμηθευτής του μητρώου ORCID. Εκτός από την πρόσβαση στο Μητρώο της ORCID, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις χρήσης που έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της ORCID, με την σύναψη σύμβασης τα μέλη του ΣΕΑΒ απολαμβάνουν προνόμια που προβλέπονται για τα Premium Μέλη της ORCID και περιλαμβάνουν τουλάχιστον εκείνα που ορίζονται στο Άρθρο 1 της σύμβασης και τα οποία παρέχονται κατά αποκλειστικότητα από τον μη κερδοσκοπικό οργανισμό ORCID. Τα ιδρύματα/μέλη του ΣΕΑΒ αποκτούν πρόσβαση στην διασύνδεση προγραμματισμού εφαρμογών (Application Programming Interface/API), το οποίο διευκολύνει την εγγραφή και την ανταλλαγή πληροφοριών με τις εγγραφές της ORCID (τη βάση δεδομένων της ORCID), επιτρέπει τη διασύνδεση των πληροφοριακών συστημάτων των ιδρυμάτων/μελών για την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τα δεδομένα των ερευνητών. Τα μέλη λαμβάνουν εξατομικευμένη υποστήριξη για την εφαρμογή της υπηρεσίας στα πληροφοριακά τους συστήματα.”*

Συναφώς, και όσον αφορά στα κριτήρια με βάση τα οποία επιλέχθηκαν από το Σ.Ε.Α.Β. τα συγκεκριμένα ηλεκτρονικά περιοδικά και βιβλία τα οποία παρέχουν οι προτεινόμενοι ανάδοχοι των υπόψη συμβάσεων, στην ίδια ως άνω επιστολή της Προέδρου του Σ.Ε.Α.Β. σημειώνεται ότι: *“Η επιλογή των περιοδικών ή των συλλογών αυτών (εφόσον προσφέρονται κατά συλλογές και όχι κατά μόνους) γίνεται με επιστημονικά κριτήρια και βάσει της απήχησης και της καταξίωσής τους στην επιστημονική κοινότητα όπως έχει εμπεδωθεί επί μακρό διάστημα, τουλάχιστον κατά την τελευταία δεκαετία που ο ΣΕΑΒ προσφέρει τις υπηρεσίες του. Επίσης, κατά το τρέχον έτος έγινε και συστηματική έρευνα μεταξύ των μελών της ακαδημαϊκής και ερευνητικής κοινότητας και αξιολόγηση των περιοδικών αυτών”.*

Συνεπώς, η κρίση επί των κριτηρίων αυτών εκφεύγει, ως έλεγχος σκοπιμότητας, του πεδίου ελέγχου που οφείλει να διενεργήσει η Αρχή στο πλαίσιο της παροχής της ζητούμενης σύμφωνης γνώμης της επί του εξεταζομένου αιτήματος (πρβλ. και σχετική αναφορά της Δ106/2019 απόφασης της Αρχής στην υπ. αριθμ 233/2010 πράξη του Ζ' Κλιμακίου Ελ.Συν. η οποία αφορά σε προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας παρόμοιων με τις εξεταζόμενες συμβάσεων και στην οποία αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι: *“...τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας επιλέγουν τους εκδοτικούς εκείνους οίκους που προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες που ανταποκρίνονται στις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες του κάθε Ιδρύματος. Υπό το πρίσμα αυτό, η αποκλειστικότητα των αντίστοιχων εκδοτικών οίκων αναφορικά με τη διάθεση-παραχώρηση χρήσης των δικαιωμάτων που αποτελούν το αντικείμενο των ελεγχόμενων συμβάσεων αρκεί για την θεμελίωση της νομιμότητας της διαδικασίας απευθείας ανάθεσης καθώς η οποιαδήποτε κρίση ως προς τα κριτήρια επιλογής των συγκεκριμένων εκδοτών θα οδηγούσε σε μη επιτρεπτό έλεγχο σκοπιμότητας (πρβλ. Πράξη 130/2007 VI Τμ., 79/2006 IV Τμ.)”*.

Τέλος, και ως προς τις προϋποθέσεις της μη ύπαρξης εύλογης εναλλακτικής λύσης ή υποκατάστατου και του ότι η προβαλλόμενη κατά το εξεταζόμενο αίτημα απουσία ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων της σύμβασης, το Σ.Ε.Α.Β. - στην ίδια ως άνω επιστολή της Προέδρου του - επικαλείται το ότι *“η μοναδικότητα των προϊόντων των συμβάσεων είναι δεδομένη, αφού εκ της φύσεως τους δεν είναι δυνατή η ταυτόχρονη δημοσίευση σε δύο διαφορετικά περιοδικά, επομένως όλα τα επιστημονικά άρθρα όλων των περιοδικών είναι πρωτότυπα.”*, το οποίο έχει γίνει δεκτό από την Αρχή στο πλαίσιο της έκδοσης της υπ’ αριθμ. Δ106/2019 απόφασης της (βλ. σκ. 17 επ.) για την παροχή της θετικής σύμφωνης γνώμης της επί παρόμοιου αιτήματος της ίδιας αναθέτουσας αρχής (πρβλ. και σχετικές σύμφωνες γνώμες της Αρχής επί αντίστοιχων αιτημάτων της ίδιας αναθέτουσας αρχής κατά τις υπ’ αριθμ. 55/2014, 154/2016, 64/2017 και 38/2019 αποφάσεις της, τις οποίες επικαλείται το Σ.Ε.Α.Β. κατά το εξεταζόμενο αίτημα, καθώς επίσης και σύμφωνες γνώμες υπ’ αριθμ. 564/2013 και 131/2018 της Αρχής επί αντίστοιχων αιτημάτων της εν λόγω αναθέτουσας αρχής).

12.3 Επομένως, με βάση τα προεκτεθέντα, διαφαίνεται ότι, εν προκειμένω, τεκμηριώνεται επαρκώς η συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής των επικαλούμενων διατάξεων του άρθρου 32 παράγραφος 2 περίπτωση β’ υποπερίπτωση γγ’ του ν. 4412/2016 προκειμένου για την προσφυγή του Σ.Ε.Α.Β. στη σκοπούμενη διαδικασία διαπραγμάτευσης (πρβλ. και σκ. 17 επ. της ανωτέρω απόφασης της Αρχής, ιδίως δε τη σχετική της αναφορά στην υπ’ αριθμ. 130/2007 πράξη του VI Τμήματος Ελ.Συν., αναφορικά με τον προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας συμβάσεων μεταξύ του Σ.Ε.Α.Β. και αντίστοιχων εκδοτικών οίκων με όμοιο προς τις εξεταζόμενες συμβάσεις αντικείμενο, βάσει της οποίας έχει κριθεί ότι είναι *“νόμιμη η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς την προηγούμενη δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, δεδομένου ότι οι ως άνω αντισυμβαλλόμενοι εκδοτικοί οίκοι είναι οι αποκλειστικοί διαθέτες των ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών που επελέγησαν από τον Σ.Ε.Α.Β. βάσει των αναγκών για την κάλυψη των γνωστικών πεδίων των Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. της χώρας (βλ. τις προσκομιζόμενες οικείες βεβαιώσεις των εκδοτικών οίκων), επομένως η διενέργεια διαγωνισμού για τις εν λόγω υπηρεσίες θα καθίστατο άνευ αντικειμένου, καθ’ όσον μόνο οι ως άνω εκδοτικοί οίκοι, λόγω των προεκτεθέντων δικαιωμάτων τους περί αποκλειστικής διάθεσης για την πρόσβαση στα συγκεκριμένα ηλεκτρονικά επιστημονικά περιοδικά, θα είχαν τη δυνατότητα να παράσχουν τις υπηρεσίες αυτές”*).

IV. Συμπέρασμα

Ενόψει των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, η Αρχή ομόφωνα αποφασίζει:

Την **παροχή σύμφωνης γνώμης** της κατά το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ’ υποπερ. δδ’ του ν. 4013/2011, ως ισχύει, επί του εξεταζομένου αιτήματος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ως εκπροσώπου του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, για την προσφυγή του τελευταίου σε διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης προκειμένου για την ανάθεση των προαναφερομένων πέντε (5) δημοσίων συμβάσεων με

αντικείμενο τη συνδρομή και απόκτηση δικαιωμάτων απομακρυσμένης πρόσβασης σε ηλεκτρονικές πηγές και υπηρεσίες πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών επιστημονικών περιοδικών και βιβλίων, συνολικής εκτιμώμενης αξίας 1.141,388,90€ χωρίς ΦΠΑ για το υλικό που δημοσιεύθηκε κατά τα έτη 2020 και 2021, κατ' επίκληση των διατάξεων του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016 (για λόγους σχετικούς με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων των προαναφερομένων τεσσάρων προτεινόμενων αναδόχων), λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσόμενων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα, 24 Σεπτεμβρίου 2020

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Πρόεδρος

Γεώργιος Καταπόδης